

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

J. Koning

CZ/FIN

Telefoonnummer +31235144992

koningj@noord-holland.nl

1 | 3

Betreft: Perspectiefnota 2022

Verzenddatum

15 SEP. 2022

Geachte leden,

Kenmerk

1899233/1900051

Graag informeren wij u over het volgende onderwerp:
De perspectiefnota 2022

Uw kenmerk

Inleiding

Hierbij ontvangt u ter kennisneming de perspectiefnota 2022.

Bij de behandeling van de reguliere planning- en control- producten in uw Staten is naar voren gekomen dat een totaalbeeld van de ontwikkelingen in de provinciale financiën op de lange termijn van toegevoegde waarde kan zijn naast de vastomlijnde P&C producten, om de opgaven van de provincie de komende jaren in een bredere financiële context te plaatsen. Dit is aanleiding geweest voor GS om voorliggende perspectiefnota op te stellen. Het is daarmee een informerende nota over de relatie tussen de provinciale doelstellingen en ambities enerzijds en de ontwikkelingen in de provinciale financiën op de middellange en lange termijn anderzijds. Daarbij geven we duiding aan onzekerheden en uitdagingen die relevant zijn bij de realisatie van onze opgaven/ambities.

De mogelijke impact van de onzekerheden aan de inkomstenkant, en de omvang van de opgaven waar de provincie de komende periode voor aan de lat staat onderstrepen het belang om de financiële situatie van de provincie in een breder perspectief te beschrijven.

Uit de perspectiefnota komt een beeld naar voren van veel financiële onzekerheden. We zien de structurele lasten toenemen door bijvoorbeeld inflatie en de vervangingsopgave van onze infrastructuur. Hierdoor neemt de financiële ruimte in onze begroting af terwijl de opgaven waar we voor staan groot zijn. We zien een grote urgentie om de provinciale ambities en de bijbehorende financiën met elkaar in balans te houden. Dit vraagt om een heldere koers en duidelijke keuzes.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Via deze brief informeren wij u over de perspectiefnota 2022 zoals vastgesteld door GS op 13 september jl.

Scope

Het doel van de nota is om uw Staten te informeren over de financiële ontwikkelingen en de draaiknoppen die er zijn om deze ontwikkelingen te beïnvloeden. De perspectiefnota is nadrukkelijk informierend van aard en kan gebruikt worden als input voor toekomstige besluitvorming. Voorliggende nota bevat dan ook geen concrete (financiële) voorstellen. Besluitvorming dient uiteindelijk een plaats te krijgen in de P&C cyclus.

Inhoud perspectiefnota

In de perspectiefnota schetsen we een perspectief van de toekomst van de provinciale financiën. Deze toekomst is op dit moment met veel onzekerheden omgeven. Voor uw Staten is het van belang om inzicht te hebben in welke onderdelen beïnvloedbaar zijn en wat hiervan de voor- en nadelen zijn. In technische zin is per onderdeel -inkomsten, uitgaven, financiering – inzicht gegeven in de financiële impact. Om handvatten te kunnen bieden voor toekomstige keuzes en sturing is een denkmodel opgesteld waarin de verschillende onderdelen met elkaar in verband kunnen worden gebracht.

In de perspectiefnota worden in hoofdstuk 3 tot en met 5 eerst de belangrijkste ontwikkelingen in de inkomsten, uitgaven en de financiële positie uiteengezet. Specifieke aandachtspunten hierbij zijn:

- De grote onzekerheid over de toekomstige provinciale inkomsten als gevolg van het voornemen vanuit het Rijk om de financieringssystematiek van de provincies aan te passen en betalen naar gebruik in te voeren.
- De toenemende structurele provinciale lasten ten opzichte van de structurele inkomsten waardoor de ruimte voor incidentele uitgaven afneemt. Voor ambities/opgaven waarvan we in de begroting nu uitgaan van een incidentele inzet door de provincie is in de komende jaren minder financiële ruimte
- De invloed van de inflatie op de provinciale financiën die, gegeven het huidige financiële beleid, harder doorwerken in de uitgaven dan in de inkomsten
- De doorwerking van (vervangings)investeringen op de provinciale financiën op de lange termijn die leiden tot een forse toename van de kapitaallasten in de komende 50 jaar
- De onzekerheid op dit moment rondom de financiering van de drie grote transitieopgaven (Klimaat & Energie, Natuur & Stikstof en de Woonopgave) en het belang van goede afspraken hierover.
- De ontwikkeling van het eigen vermogen van de provincie en de inzetbaarheid van dit eigen vermogen voor de provinciale ambities/opgaven.

Om naar aanleiding van deze ontwikkeling tot keuzes te kunnen komen zijn in hoofdstuk 6 de sturingsmogelijkheden in beeld gebracht. Omdat financiële keuzes en inhoudelijke/beleidsmatige keuzes hand in hand gaan worden deze tegen elkaar afgezet in de variabelen 'reële bestedingsruimte' en 'ambitieniveau van de doelstellingen'. Specifieke aandachtspunten hierbij zijn:

- Het minimale ambitieniveau ligt vast door de wettelijke taken waar we aan moeten voldoen als provincie.
- De reële bestedingsruimte is maar in beperkte mate direct beïnvloedbaar (tarief opcenten) en stelt hiermee een bovengrens aan het ambitieniveau dat we als provincie na kunnen streven.
- Bij het maken van keuzes spelen meer factoren een rol dan de financiën. Niet alles is te koop. Zo zijn op dit moment stikstof, netcongestie, krapte op de arbeidsmarkt en de beperkte beschikbaarheid van grondstoffen grote, niet financiële, belemmeringen.

Het geïntroduceerde model betreft een denkmodel dat is bedoeld om de mechanismen en principes achter de sturingsmogelijkheden inzichtelijk te maken zonder deze opties direct te kwantificeren en uit te werken in concrete voorstellen.

Tot slot

De toekomst is onzeker, de ambities zijn hoog. Keuzes maken is onvermijdelijk, niet alles is (meer) te koop. Wat we willen, wat we moeten doen én wat we kunnen doen zullen in evenwicht met elkaar moeten worden gebracht. Om ook in de toekomst als Provincie te kunnen blijven voldoen aan de verwachtingen van onze inwoners is robuust financieel beleid een essentiële randvoorwaarde.

Wij hopen uw Staten met deze perspectiefnota een nuttig instrument aangereikt te hebben om uw kaderstellende rol op het gebied van de provinciale financiën in te kunnen vullen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

1 bijlage(n)

- Perspectiefnota 2022